

Негіпа О.

ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ ДО КОМАНДНОЇ РОБОТИ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

У сучасному глобалізованому світі питання, пов'язані із створенням команди, надзвичайно актуальні. Одна, навіть геніальна людина, просто група людей не спроможні швидко відреагувати на зміни зовнішнього середовища. Саме тому, в наш час створення команди є найбільш прогресивною стратегією освітньої організації. Однак на практиці психологічний акцент часто зміщується з результатів діяльності на міжособистісну конкуренцію, що призводить до прихованої та явної конфронтації.

А це, своєю чергою, формує напругу всередині колективу, негативно впливає на особистість. Тому сьогодні серед вимог сучасного професійного середовища до особистості педагогічних працівників зростає роль професійної взаємодії, а ще більше командної взаємодії як явищ, що у педагогічній діяльності визначає швидкість досягнення результатів, їх якість та ефективність загалом. Такі тенденції обумовили активізацію уваги освітньої спільноти до формування у майбутніх педагогічних працівників здатності до командної роботи.

Проведений аналіз літературних джерел дозволив виявити одностайність науковців у думці, що саме командна робота забезпечує більш високі результати професійної діяльності, тому формування здатності до створення команди, розвиток навичок командної роботи у фахівців, зокрема педагогічних працівників є актуальним завданням для їхньої професійної підготовки. На основі аналізу наукових праць [1, 2, 3] визначено поняття здатності до командної роботи педагогічних працівників як інтегрованої якості особистості, яка включає сукупність знань, умінь, навичок та особистісних якостей щодо формування та розвитку команд, діагностування проблем та вироблення рішень, спрямованих на підвищення ефективності роботи команди.

У подальшому в результаті узагальнення наукових підходів виокремлено структуру здатності до командної роботи педагогічних працівників, яку утворюють мотиваційний (інтерес до командної роботи, вмотивованість на спільну професійну діяльність, прагнення до саморозвитку), когнітивний (знання теоретичних основ командоутворення), діяльнісний (уміння формувати професійні команди, розподіляти ролі серед учасників команди, налагоджувати ефективну командну комунікацію, управляти конфліктами в команді) та особистісний (колективна відповідальність, активність, ініціативність, креативність, гнучкість, гармонізація спільної мети з особистими цілями, ситуаційне лідерство (лідерство під завдання), конструктивна взаємодія, урівноваженість, готовність до змін) компоненти.

Це стало передумовою моделювання процесу формування здатності до командної роботи педагогічних працівників у процесі навчання дисципліни «Командоутворення та технології командної роботи». Пропонована модель містить мету, завдання, змістово-процесуальний, оцінювально-коригувальний блоки та очікуваний результат.

Експериментальна перевірка означеної моделі підтвердила її ефективність, що уможливило її впровадження у професійну підготовку педагогічних працівників.

Література:

Карамушка Л.М. Технологія формування управлінської команди освітньої організації / Л.М. Карамушка, Н.І. Клокар, О.А. Філь. – Біла Церква: КОІПОПК, 2008. – 64 с.

Сорочан О., Хахуда І. Формування ефективної команди або книжка про те, що один у полі не воїн: посібник. – Київ, 2010. – 104 с.

Team Development. Meaning, Stages and Forming an Effective Team [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.managementstudyguide.com/team-development.htm>.

Роботу виконано під керівництвом доц. кафедри ПММО Ковальської В.С.